

PROTOCOL

WIEGENDOODPREVENTIE

Protocol wiegendoodpreventie

Helaas komt het in Nederland af en toe voor dat een baby (een kindje van 0 – 24 maanden) overlijdt onder het beeld van wiegendood. Het Gastouderbureau vindt het daarom belangrijk om gastouders goed te informeren over dit onderwerp. Alle gastouders krijgen de folder Veilig Slapen van de Stichting Wiegendood van het Gastouderbureau.

Daarnaast ontvangen gastouders dit protocol waarin preventieve maatregelen zijn beschreven. Ook wordt vermeld hoe te handelen in geval van wiegendood of een andere levensbedreigende gebeurtenis.

Wat kunnen en moeten we doen om de veiligheid zoveel mogelijk te bevorderen?

1. Leg een baby nooit op de buik te slapen.

- Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijf maal groter dan gemiddeld.
- Leg een baby zelfs niet één enkele keer op de buik te slapen, bijvoorbeeld omdat het kind alleen dan troostbaar lijkt. Er zijn helaas voorbeelden dat zo'n uitzondering fataal afliep.
- Er zijn bepaalde (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging wel wenselijk kan zijn. Ouders dienen dan een schriftelijke verklaring van hun arts te overleggen
- Als de ouders ondanks de adviezen (waarnaar wij nadrukkelijk verwijzen) zelf aangeven toch te willen dat hun baby in buikhouding slaapt (zij zijn uiteindelijk verantwoordelijk) dan dient dat schriftelijk met redenen omkleed, te worden vastgelegd.. Het schriftelijk vastleggen met verwijzing naar de adviezen dient om zo nodig te kunnen aantonen dat de gastouder zorgvuldig te werk is gegaan.

2. Voorkom dat een baby te warm ligt.

- De factor warmtestuwing speelt een waarneembare rol bij de baby's die onder het beeld van wiegendood overlijden. Door koude overlijdt zelden een baby.
- Zo lang de voetjes van een baby prettig aanvoelen, heeft deze het niet te koud. Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm!!
- Zorg dat het niet te warm is of wordt in de slaapkamer. De verwarming hoeft er niet vaak aan. De aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot 18 graden.
- Leg een baby bij voorkeur te slapen in een babytrappelsak of onder een laken met een dekentje die goed kunnen worden ingestopt. Gebruik nooit een dekbedje. Ook geen los liggende dekbedhoes met een dekentje erin.

3. Zorg voor veiligheid in het bed.

- Gebruik nooit een kussen, hoofd- en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje. Voor een fopspeen mag niet meer dan tien centimeter koord worden gebruikt.
- Maak het babybed kort op: dat wil zeggen zo dat de voetjes vrijwel tegen het voeteneinde liggen. Vermijd daarbij dubbelslaan van het beddengoed. Dit is bedoeld om te voorkomen dat het kind onder het beddengoed schuift.
- Kamers en beddengoed regelmatig luchten.

4. Voorkom gezondheidsschade door (mee)roken.

- Niet alleen voor wiegendood is roken een risicofactor. De rook van volwassenen kan een baby veel schade doen, met blijvende gevolgen. De opvanglocatie is rookvrij.

5. Houd voldoende toezicht

- Als je een kindje naar bed brengt, kijk dan ook even naar andere slapende kinderen.
- Controleer minstens een keer als het kind ligt te slapen.
- Maak gebruik van een babyfoon als je de kinderen niet kan horen in de woonkamer.

De gastouder is verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels. Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen – ongelukken of bijnaongelukken – moeten zij het Gastouderbureau zo snel mogelijk op de hoogte stellen. Als er ondanks alle voorzorgen onverhoopt toch een baby ogenschijnlijk levenloos wordt aangetroffen, wordt direct overgegaan tot reanimatie en terstond alarm geslagen (112 bellen).

Het is belangrijk om actief te handelen, omdat er sprake kan zijn van een ogenschijnlijk levensbedreigende gebeurtenis, die ten goede kan worden gekeerd. De gastouder neemt vervolgens direct contact op met de ouders en met het Gastouderbureau. Het Gastouderbureau zorgt voor onmiddellijke ondersteuning en neemt contact op met de ouder. De andere opvangkinderen worden niet zonder toezicht gelaten. Het Gastouderbureau regelt zo nodig vervangende opvang.

Het Gastouderbureau is zich ervan bewust dat nazorg voor betrokken gastouder en ouders belangrijk is.

Samenvatting preventieve maatregelen

- Leg een baby nooit op de buik te slapen, ook niet één keertje.
- Controleer het kind een keer als het slaapt.
- Gebruik een babyfoon als je in de huiskamer niets kunt horen.
- Ventileer de slaapkamer regelmatig en zorg dat het niet te warm is.
- Maak het bedje kort op en gebruik geen dekbed.
- De opvanglocatie dient rookvrij te zijn.
- Volg elk jaar de opfriscursus EHBO.

Handelen in geval van calamiteit

- Blijf kalm.
- Bel direct 112.
- Pas reanimatie toe.
- Neem contact op met het Gastouderbureau.

De Landelijke Werkgroep Wiegendood en de Stichting Onderzoek en Preventie Zuigelingensterfte kunnen tevens behulpzaam zijn bij nazorg.

Meer informatie over wiegendood en de mogelijkheden tot preventie is te vinden op de website van de stichting. (www.wiegendood.nl)